

Selekcja plemników do zabiegów wspomagane go rozrodu

dr Ricardo Faundez

Katedra Chorób Dużych Zwierząt z Kliniką
Zakład Rozrodu Zwierząt, Andrologii i Biotechnologii Rozrodu
Wydział Medycyny Weterynaryjnej SGGW

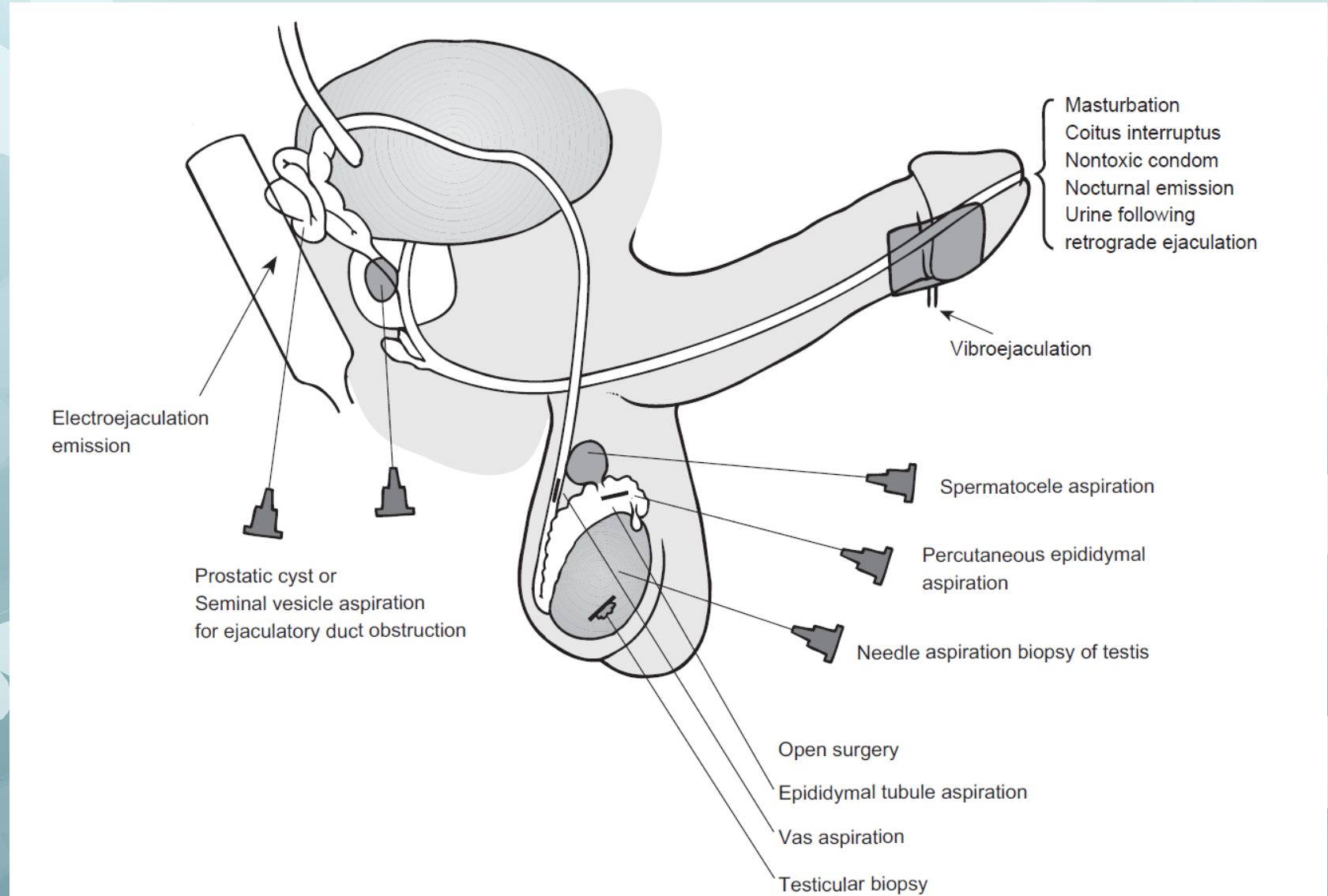
Zastosowania technik przygotowania nasienia

- ❖ Przygotowywanie plemników do terapeutycznej inseminacji :
  - Inseminacja do szyjkowa
  - Inseminacja domaciczna
- ❖ Ocena ejakulacji wstecznej
- ❖ Inseminacja komórek jajowych *in vitro* - IVF
- ❖ Mikro chirurgiczne wspomagane zapłodnienia ICSI/IMSI
- ❖ Traktowanie plemników pokrytych przeciwciałami: Próby zmniejszania przeciwciał przeciwplemnikowych (ASA) związanych z powierzchnią plemników - próby uzyskania plemników wolnych od przeciwciał

Kryteria wyboru różnych metod selekcji plemników

- ❖ Liczba plemników ruchliwych
- ❖ Stosunek między ruchliwymi a nie ruchliwymi plemnikami
- ❖ Objętość ejakulatu
- ❖ Obecność przeciwciał, leukocytów lub innych komórek w nasieniu oraz aglutynacji plemników

Możliwe miejsca pobrania wydłużonych spermatyd lub plemników

Metody selekcji plemników (1)

❖ Proste płukanie

❖ Techniki migracyjne

- Swim - Up z nasienia
- Swim - Up z osadu płukanego nasienia
- Swim - Up z zawiesiny spreparowanych plemników
- Swim - Down
- Sperm select – Select Medical Systems USA (hialuronan)
- Migracja - Sedymentacja

❖ Techniki selektywnego płukania nasienia

- Stopniowy gradient gęstości
  - Percoll
  - koloidalna zawiesina cząsteczek krzemionki pokrytych silanem

Metody selekcji plemników (2)

❖ Techniki przylegania plemników

- Filtracja przez kolumnę wypełnioną watą szklaną
- Filtracja przez kolumnę wypełnioną szklanymi kulkami
- Filtracja przez żele - SpermPrep

Wybór metody

- ❖ Wybór metody obróbki nasienia podyktowany jest charakterem próbki nasienia. Na przykład, Swim-Up jest techniką do wyboru często, gdy próbki nasienia są uważane za normalne
- ❖ W przypadku ostrej oligozoospermi lub Teratozoospermi, asthenozoospermi, gradienty gęstości są zazwyczaj korzystne ze względu na większą liczbę całkowicie ruchliwe plemniki odzyskane.
- ❖ Gradienty gęstości mogą być zmieniane w celu optymalizacji procedury dla specyficznych właściwości poszczególnych próbek: całkowita wielkość gradientu może być zmniejszona co ogranicza odległości migracji plemniki i maksymalizuje całkowitego odzysku ruchliwych plemników lub czas wirowania może być zwiększony dla próbek o wysokiej lepkości.
- ❖ Każde laboratorium powinno ustalić siłę odśrodkową i czas wirowania niezbędnego do uzyskania właściwego osadu plemników.
- ❖ Gdy liczba plemników jest bardzo niska, może być konieczne modyfikowanie lub siły odśrodkowej lub czas odwirowania, w celu zwiększania szanse na odzyskanie maksymalną liczbę plemników.
- ❖ Modyfikacje zalecanych czasów i sił odśrodkowych należy testować rygorystycznie przed klinicznym ich zastosowanie .

Metody przygotowania nasienia do ART

- ❖ Plemniki, mogą być oddzielone od plazmy nasienia
- ❖ Plazma nasienia pomaga plemnikom wnikać przez śluz szyjkowy, jednak niektóre z jego składników (np. prostaglandyny, cynk) ujemnie wpływają na osiągnięcie ciąży, gdy naturalne bariery są pomijane przy pomocy ART., takie jak inseminacja domaciczna (IUI) lub in-vitro (IVF).
- ❖ Oddzielenie plemników od plazmy nasienia uzyskując zawiesinę zawierającą wysoką liczbę morfologicznie normalnych i ruchliwych plemników, wolne od zanieczyszczeń, mikroorganizmów i martwych plemników, jest istotne dla praktyki klinicznej.
- ❖ Rozcieńczenie nasienia z pożywkami i odwirowywanie jest nadal używany do przygotowania próbek normozoospermicznych do IUI.
- ❖ Jednak wirowanie próbki nasienia na gradiencie gęstości na ogół wpływa korzystnie na próbki z jednym lub więcej nieprawidłowości w parametrach nasienia
- ❖ Kolumny waty szklanej są tak skuteczne, jak gradienty gęstości do separacji plemników z nasienia w wykazujące suboptymalne cechy

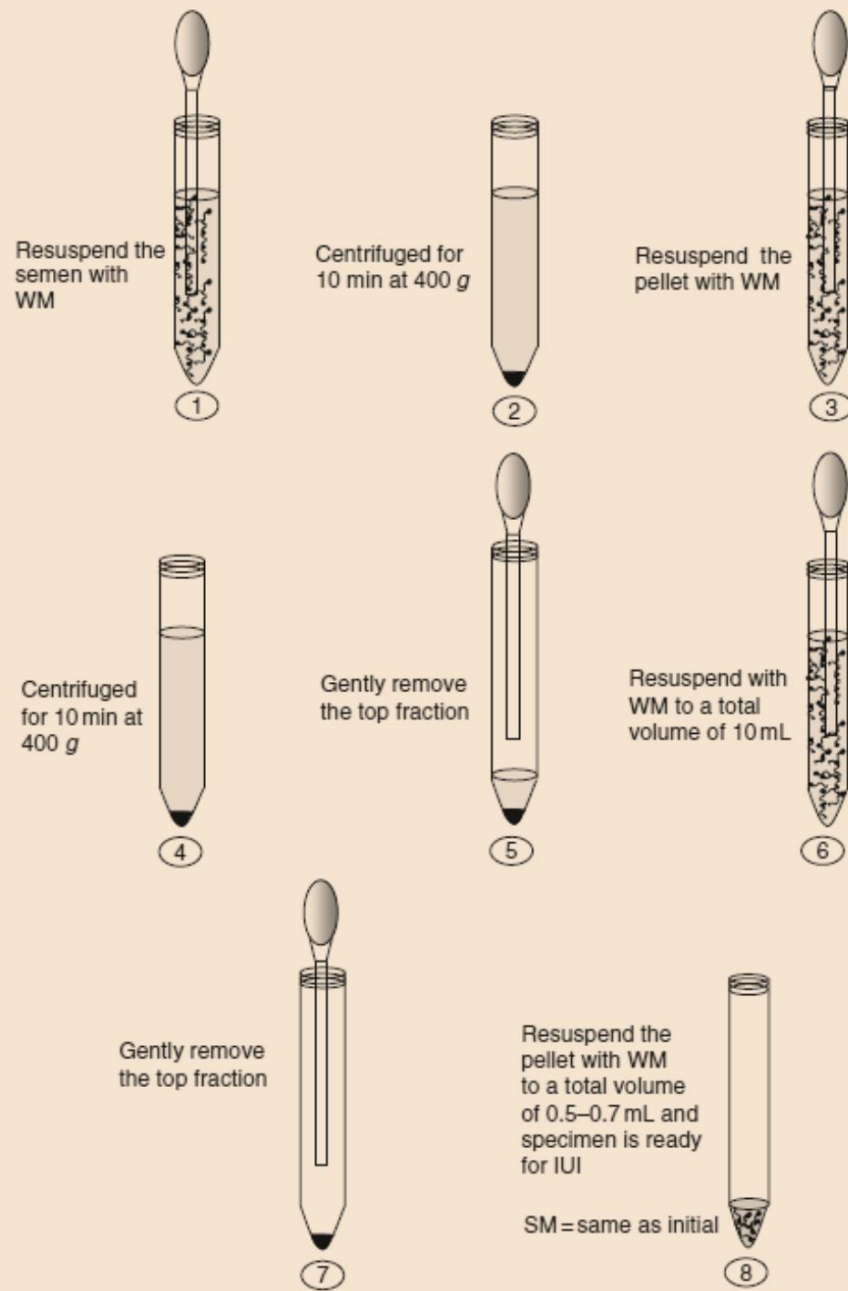
Skuteczność metody oddzielenia plemników od plazmy nasienia i od czynników zakaźnych

- ❖ Skuteczność techniki selekcji plemników jest zwykle wyrażana jako bezwzględny numer plemników, całkowita liczba ruchliwych plemników lub liczba odzyskiwania morfologicznie normalnych ruchliwych plemników.
- ❖ Swim-up na ogół daje niższy odzyskiwania ruchliwych plemników (<20%) niż wirowanie w gradiencie gęstości (> 20%)
- ❖ Swim-up i odwirowanie w gradiencie gęstości również dają różne poziomy pozostałości różnych substancji w zawieszynie przygotowanych plemników.
- ❖ Przy użyciu metody do określenia poziomu cynku z prostaty jako marker rozpuszczalny w nasieniu wykazano, że zależny od czasu dyfuzji cynk od nasienia do wyższej warstwy pożywki w swim-up. Ostateczne stężenie cynku w swim-up było większe niż po przygotowaniu w gradiencie gęstości.
Próbki nasienia może zawierać szkodliwe czynniki zakaźne, co personel przygotowujący go powinien obsługiwać nasienie jako biohazard z wyjątkową ostrożnością.
- ❖ Techniki przeróbki nasienia nie mogą osiągać 100% skuteczności usuwania czynników zakaźnych od nasienia.
- ❖ Wytyczne dotyczące bezpieczeństwa, jak przedstawiono w zaleceniach WHO 2010 powinni być ściśle przestrzegane.
- ❖ Dobra praktyka laboratoryjna jest podstawą bezpieczeństwa laboratoryjnego (WHO, 2010).

Proste płukanie

- ❖ Ta prosta procedura płukania ejakulatu zapewnia najwyższą wydajność w postaci liczby ruchliwych uzyskanych plemników
- ❖ Procedura ta jest odpowiednia jeśli próbki nasienia są dobrej jakości .
- ❖ Jest często stosowana do przygotowania plemników do IUI

Płukanie

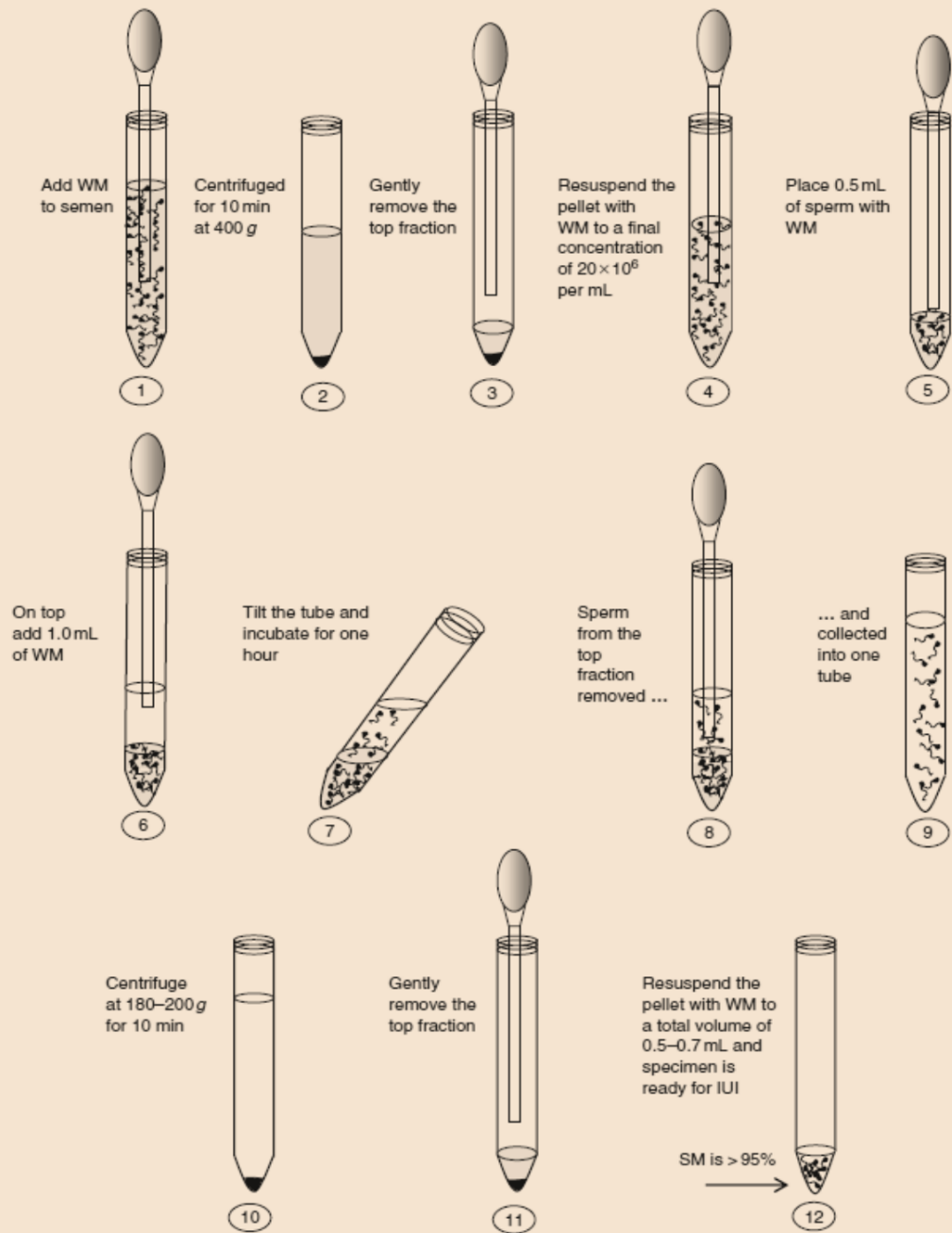

Figure 6.2 Sperm preparation using the standard sperm wash (SSW) procedure. SM, sperm motility (%); WM, wash media.

Bezpośredni swim-up

- ❖ Plemniki można wybrać na podstawie ich zdolności do pływania od osoczu nasiennego do podłoża hodowlanego . Jest to znane jako techniki "swim-up"
- ❖ Nasienie lepiej nie powinno być rozcieńczone przed odwirowaniem do swim-up, ponieważ może to spowodować uszkodzenia błony i plemników przez działanie nadtlenu.
- ❖ Tak więc, bezpośredni swim-up plemników z nasienia jest preferowaną metodą oddzielania plazmy od ruchliwych plemników.
- ❖ Technika bezpośredniego swim-up może być wykonana albo przez nawarstwianie pożywki upłynnionego nasienia lub przez umieszczenie nasienia upłynnianego pod pożywką.
- ❖ Ruchliwe plemniki następnie przepłyną do pożywki hodowlanej.
- ❖ Procedura ta daje niższą wydajność niż płukanie plemników, ale uzyskanie plemników przez ich własną ruchliwość jest użyteczny w przypadku, kiedy procent ruchliwych plemników w nasieniu jest niski, na przykład do IVF i ICSI.

Swim up

R. Pyrzak 2009

Figure 6.3 Sperm preparation using the swim-up (SWU) procedure. SM, sperm motility (%); WM, wash media.

TABLE I

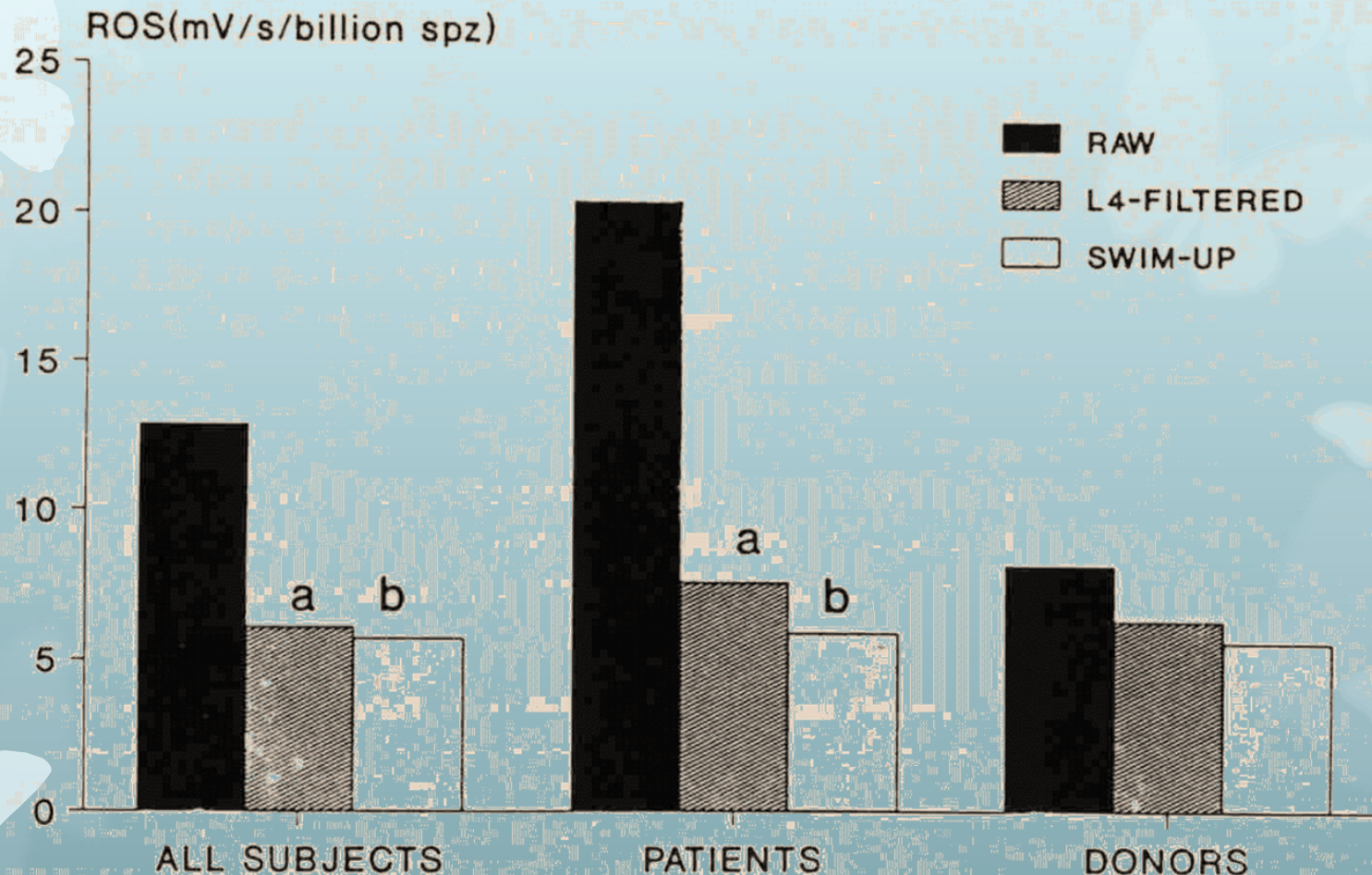
Results of artificial insemination with fresh sperm and with sperm after swim-up and washing, in two groups of human subjects.

	<i>Nontreated Semen</i>	<i>Sperm After Swim-up and Wash</i>	<i>Total</i>
Number of cases	22	27	49
Number of cycles of AIH	112	36	175
Conception	3*	7†	10
Conception rate	13.6%	25.9%	20.4%

*1 conception for 37.3 treatment cycles

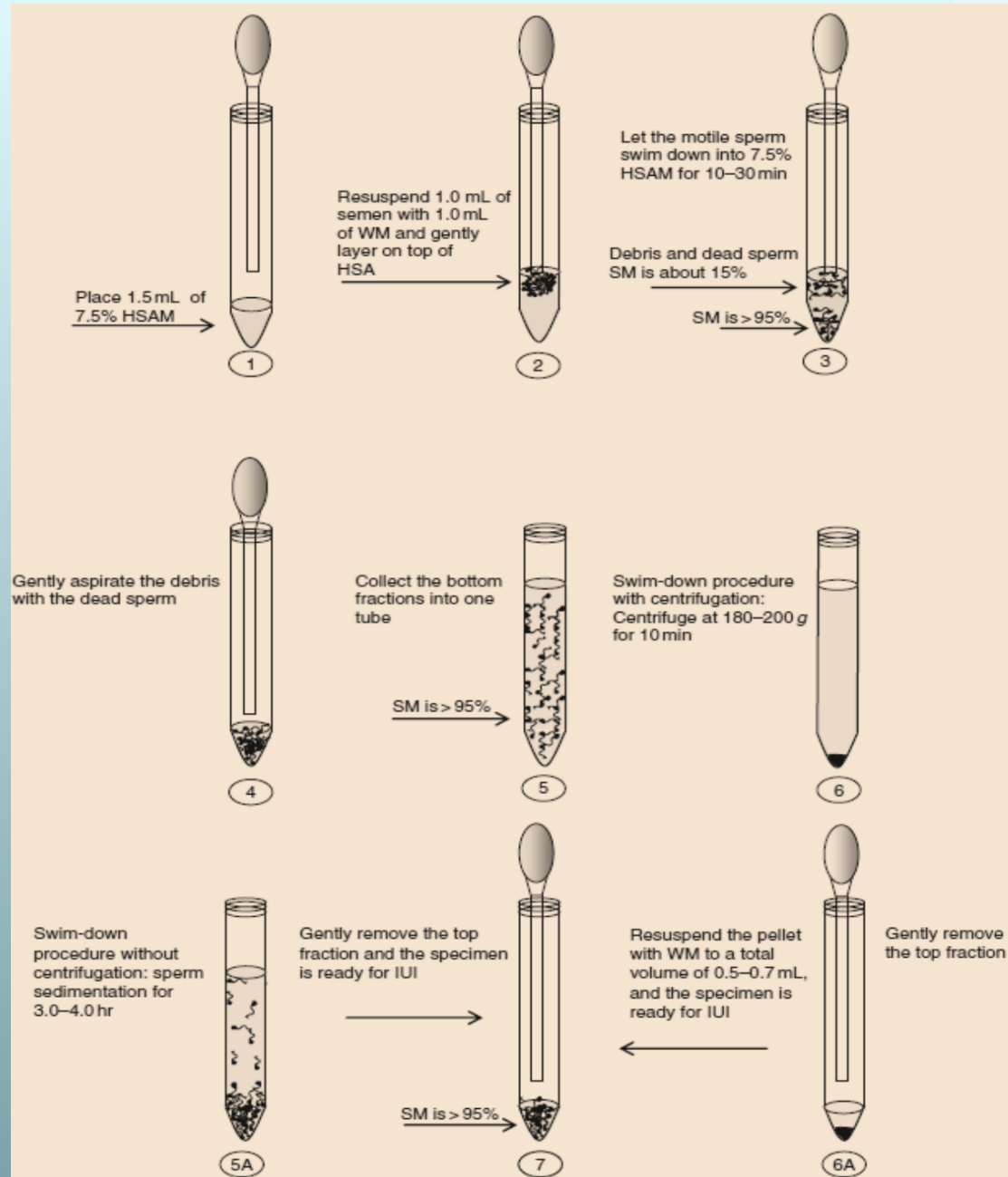
†1 conception for 9.0 treatment cycles

Wolne rodniki przed i po swim-up

FIGURE 1 Levels of reactive oxygen species (ROS) in unprocessed, L4-filtered, and swim-up semen specimens from patients with suspected subfertility and from donors with normal fertility. Each bar shows the mean of actual ROS values; spz, spermatozoa; ^a $p < .02$ and ^b $p < .01$ vs. value for unprocessed specimens.

Swim down

R. Pyrzak 2009

Figure 6.5 Sperm preparation using swim-down procedure, with or without centrifugation. HSA, human serum albumin; SM, sperm motility (%); WM, wash media.

TABLE 1 Comparison Between the Swim-up and Swim-down Methods to Select Motile Spermatozoa

Method	Medium	Sperm Motility Grades II + III	Sperm Recovery (%)
Swim-up	T ₆	56.1 ± 9.5	26.2 ± 8.8 ^a
Swim-down	Serum	84.8 ± 3.4 ^b	53.8 ± 8.6

Note. Data represent means ± SEM of 59 samples. Sperm motility grades III+II were defined as forward progression.

^a*p* < .05 with respect to values obtained using the swim-down method and pure serum as culture medium.

^b*p* < .02 with respect to values obtained using the swim-up technique.

TABLE 2 HOS Test, Sperm Motility, and Sperm Recovery Percentage in Fresh Semen and After Swim-down Selection

Treatment	Medium	HOS Score (%)	Sperm Motility Grades II + III	Sperm Recovery (%)
None	Semen	60.0 ± 6.0	59.1 ± 6.2	100
Swim-down	Serum	77.5 ± 5.1 ^a	84.3 ± 3.4 ^b	46.5 ± 8.8
Swim-down	FF	87.9 ± 3.1 ^b	81.4 ± 3.8 ^b	22.1 ± 0.5 ^c
Swim-down	Semen	90.4 ± 3.6 ^a	21.6 ± 2.4 ^b	37.0 ± 9.7

Note. Data represent means ± SEM of 12 samples. Sperm motility grades II+III were defined as forward progression.

^a*p* < .01.

^b*p* < .001 with respect to values in intact semen (paired *t* test).

^c*p* < .05 with respect to values obtained selecting spermatozoa with serum medium.

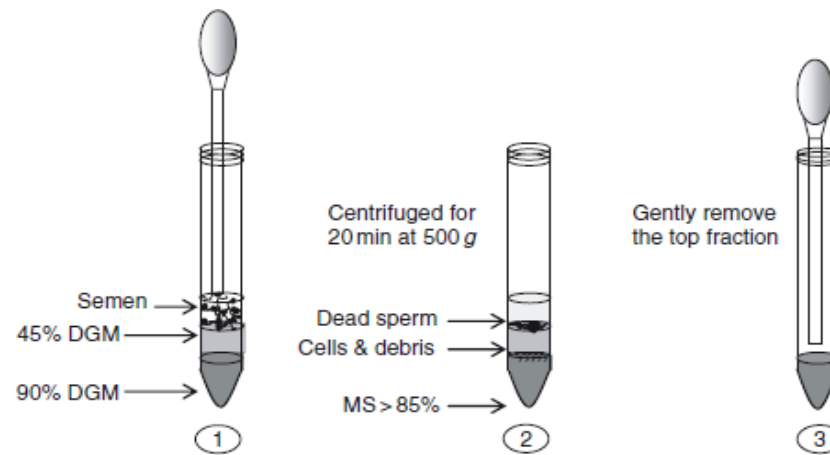
Stopniowy gradient gęstości

- ❖ Stopniowy gradient gęstości może zapewnić najlepszy wybór dobrej jakości plemników, daje on dobrą odseparowania plemników od innych typów komórek i resztek.
- ❖ Łatwiej jest standaryzować tę metodę niż swim-up , a tym samym wyniki są bardziej powtarzalne.
- ❖ Technika ta jest stosowana w celu odzyskania i przygotowanie plemników do wykorzystania w IVF i ICSI.
- ❖ Metoda ta wykorzystuje wirowanie plazmy nasienia nad gradientami gęstości składających się z koloidalnej krzemionki pokrytej silanem, która oddziela komórki na podstawie ich gęstości i wielkości.
- ❖ Ponadto, ruchliwe plemniki potrafią pływać aktywnie przez materiał do tworzenia gradientu do miękkiego osadu na dnie próbówki.

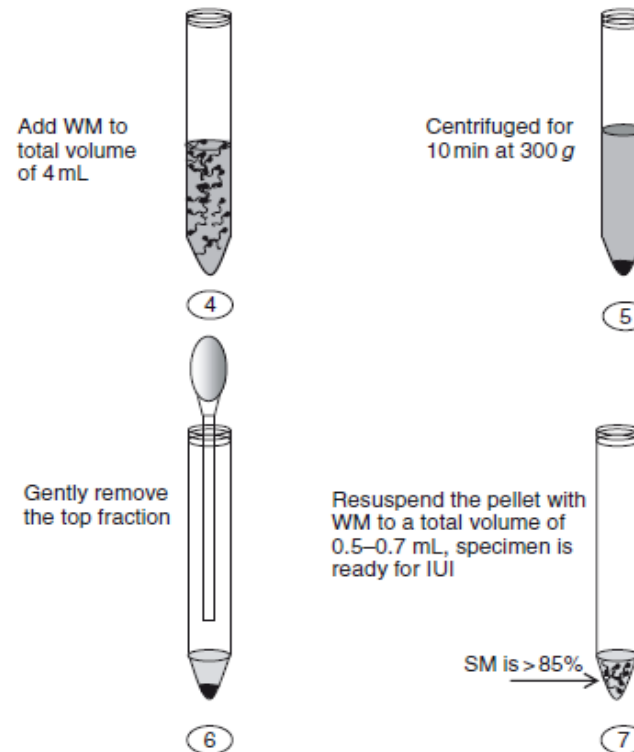
Stopnowy gradient gęstości

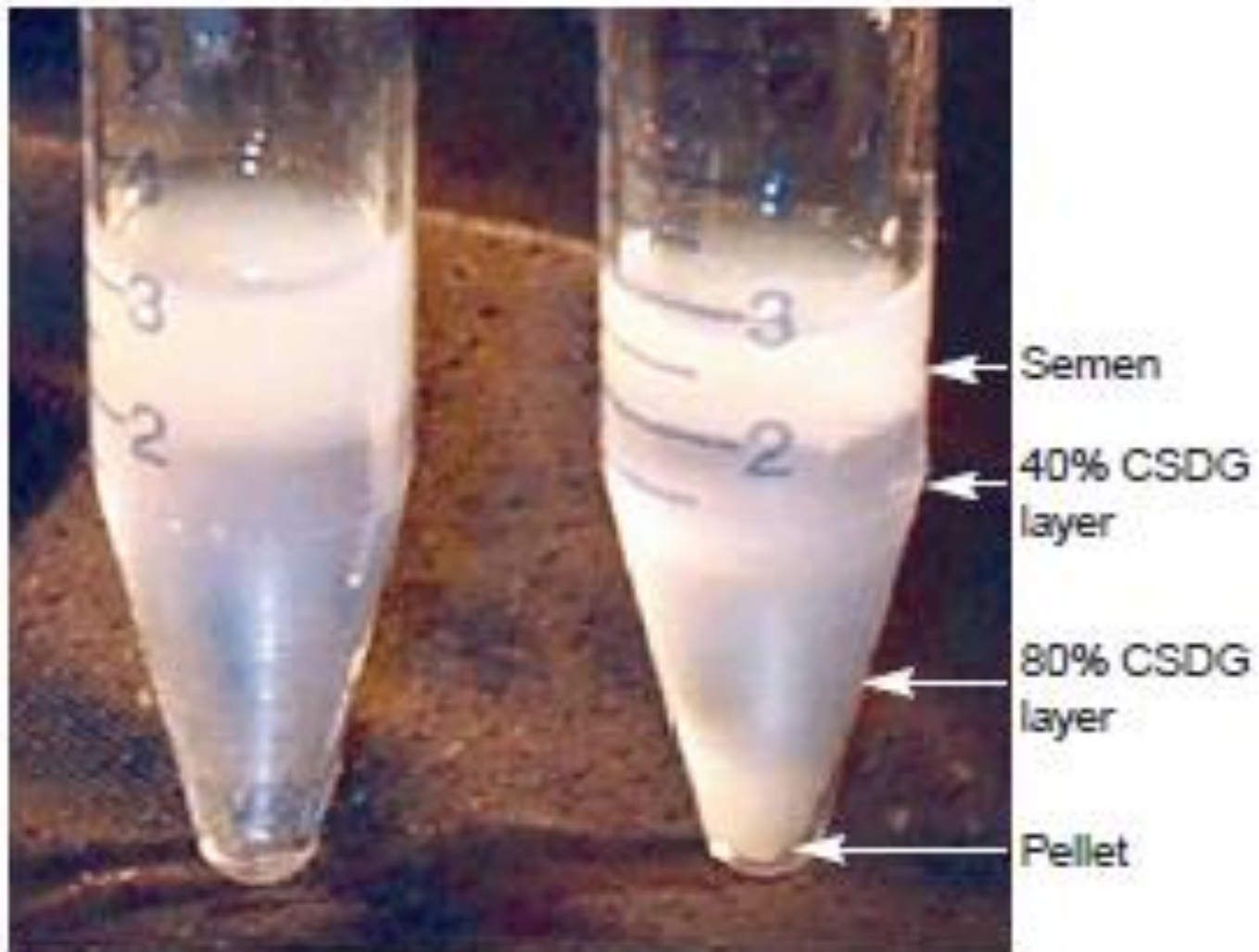
- ❖ Prosty dwuetapowy skokowy gradient gęstości jest najczęściej stosowany, zazwyczaj w 40% (v / v), gęstości górna warstwa i 80% (v / v) gęstość dolnej warstwy.
- ❖ Przygotowanie plemników przy wirowaniu w gradiencie gęstości pozwala zazwyczaj na uzyskanie bardzo ruchliwą frakcję plemników, wolnych od zanieczyszczeń, kontaminujących leukocytów, komórek spermatogenezy i degenerujących komórek rozrodczych.
- ❖ Liczba produktów handlowych dostępnych do wytwarzania gradienty gęstości jest znaczna i nadają się do obróbki nasienia. Produkty te są stosowane zgodnie z zaleceniami producenta. Wszelkie odstępstwa od zaleceń proceduralnych powinny być oparte na uprzednio przeprowadzonych testach.
- ❖ Większość mediów, gradient gęstości zawierają składniki o względnie wysokiej masy cząsteczkowej które mają naturalnie niską osmolalność, a więc zazwyczaj wytwarzają środowisku izoosmotyczny podobne do tego panujące w żeńskim układzie rozrodczym.

Stopniowe gradient gęstości

Figure 6.4 Sperm preparation using density gradient centrifugation (DGC) procedure. DGM, density gradient media; SM, sperm motility (%); WM, wash media.

Before centrifugation

After centrifugation

Fig 5.4 Appearance of gradient tubes with overlaid semen prior to and after centrifugation. CSDG, colloidal silica density gradient.

Odsetek odzysku, ruchliwość i morfologia (nasienie o normalnych parametrach)

Variable	Median (range) of samples prepared by indicated method			
	Raw	Percoll	Isolate	Ixaprep
Recovery rate (%)	—	6.7* (2.7–17.6)	10.6* (5.2–27.2)	15.7* (8–33.4)
Motile recovery rate (%)	—	10.8† (4–24.7)	16.3† (8.8–41)	16.9† (10.3–43)
Progressive motility (grades A and B) (%)	57 (40–73)	87‡ (73–95)	86‡ (69–95)	64‡ (36–85)
Normal morphology (World Health Organization criteria) (%)	36 (30–48)	49‡ (38–60)	49‡ (40–62)	38‡ (30–53)
Normal morphology (strict criteria) (%)	14 (10–23)	18‡ (12–34)	21‡ (13–32)	14‡ (8–27)

* $P < .05$ (Isolate versus Ixaprep versus Percoll within the same row).

† $P < .05$ (Isolate and Ixaprep versus Percoll within the same row).

‡ $P < .05$ (Isolate and Percoll versus Ixaprep within the same row).

Makkar. *Sperm separation media*. Fertil Steril 1999.

Odsetek odzysku, ruchliwość i morfologia (nasienie o nienormalnych parametrach)

Variable	Median (range) of samples prepared by indicated method			
	Raw	Percoll	Isolate	Ixaprep
Recovery rate (%)	—	3.5* (0.7–8.6)	5.6* (1.2–12.5)	9.5* (2.8–20.6)
Motile recovery rate (%)	—	5.5† (1.2–15.9)	10.2† (2.1–20.3)	10.5† (3.2–22.6)
Progressive motility (grades A and B) (%)	36 (24–67)	69‡ (44–91)	67‡ (30–89)	43‡ (13–74)
Normal morphology (World Health Organization criteria) (%)	22 (4–32)	32‡ (9–48)	30‡ (11–52)	23‡ (6–41)
Normal morphology (strict criteria) (%)	7 (0–13)	13‡ (3–21)	12‡ (3–23)	7‡ (1–14)

* $P < .05$ (Isolate versus Ixaprep versus Percoll within the same row).

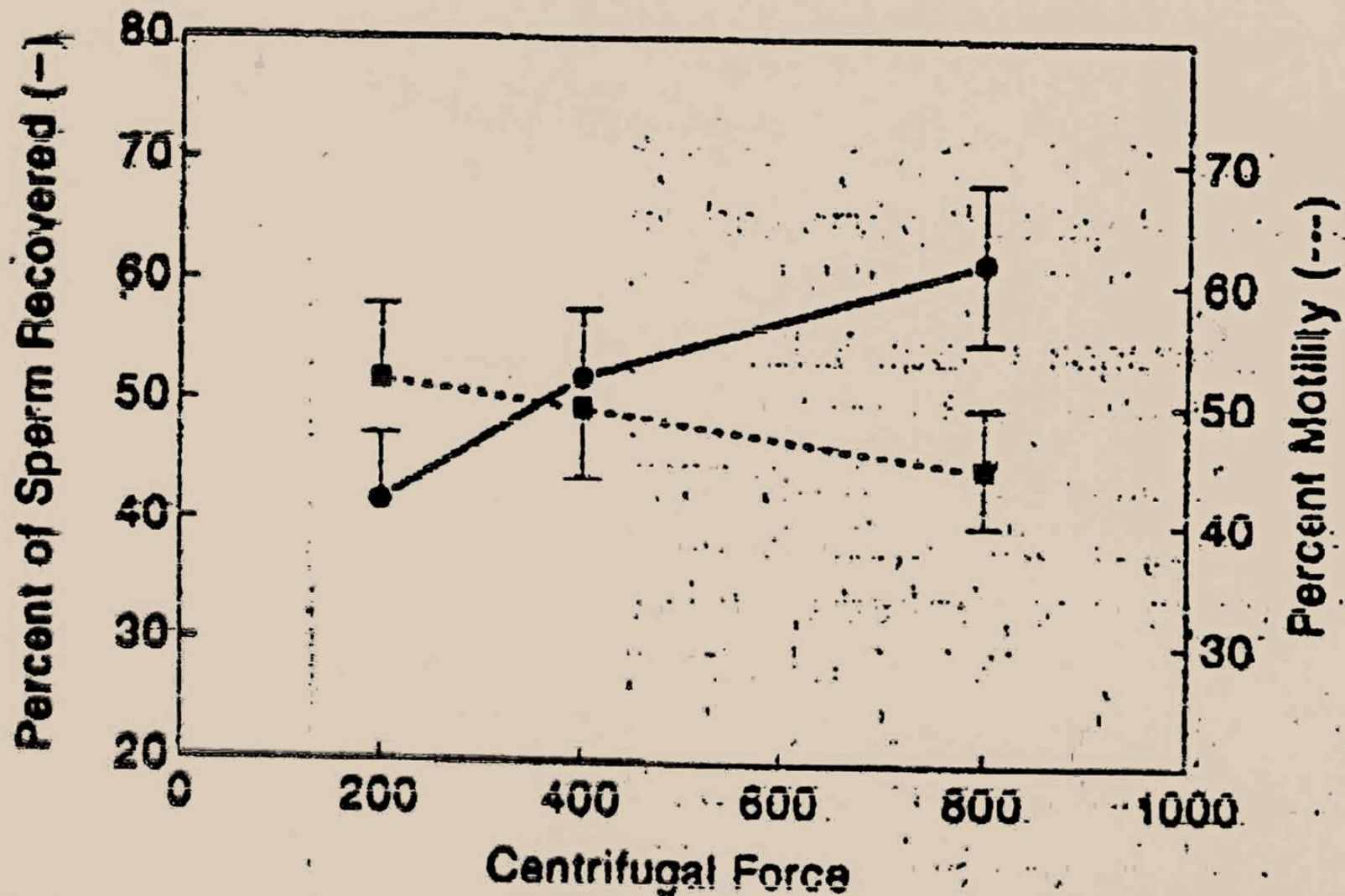
† $P < .05$ (Isolate and Ixaprep versus Percoll within the same row).

‡ $P < .05$ (Isolate and Percoll versus Ixaprep within the same row).

Makkar. *Sperm separation media*. Fertil Steril 1999.

Odsetek odzysku i ruchliwych plemników po odwirowaniu

Gradient/Swim-up Method

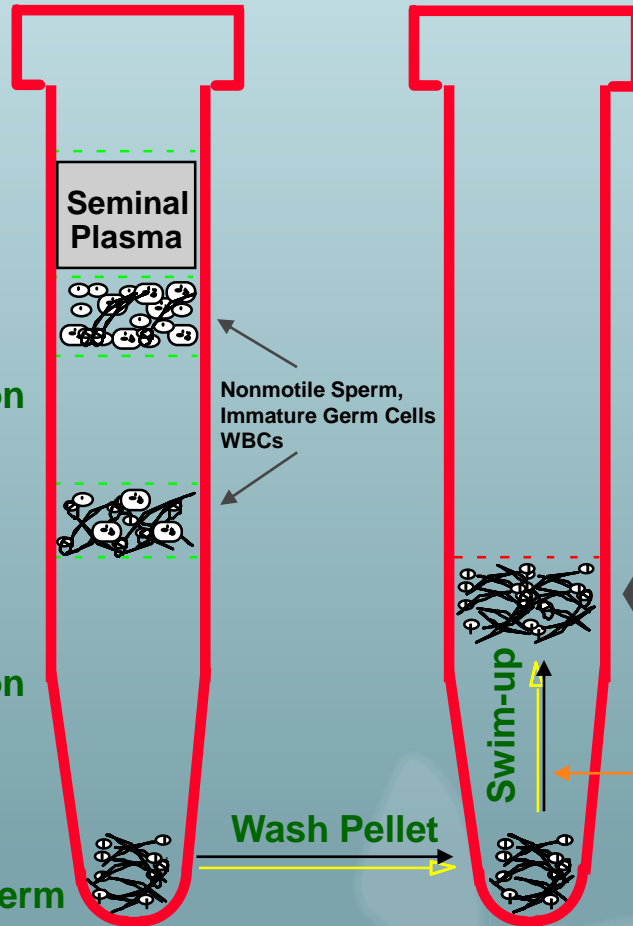
Discontinuous Density Gradient

Swim-up

47% Separation Medium

90% Separation Medium

Motile Sperm

Nonmotile Sperm,
Immature Germ Cells
WBCs

**Motile Sperm
for Insemination**

**Sperm Wash
Medium**

Wash Pellet

Swim-up

Przygotowanie nasienia do ICSI lub IVF

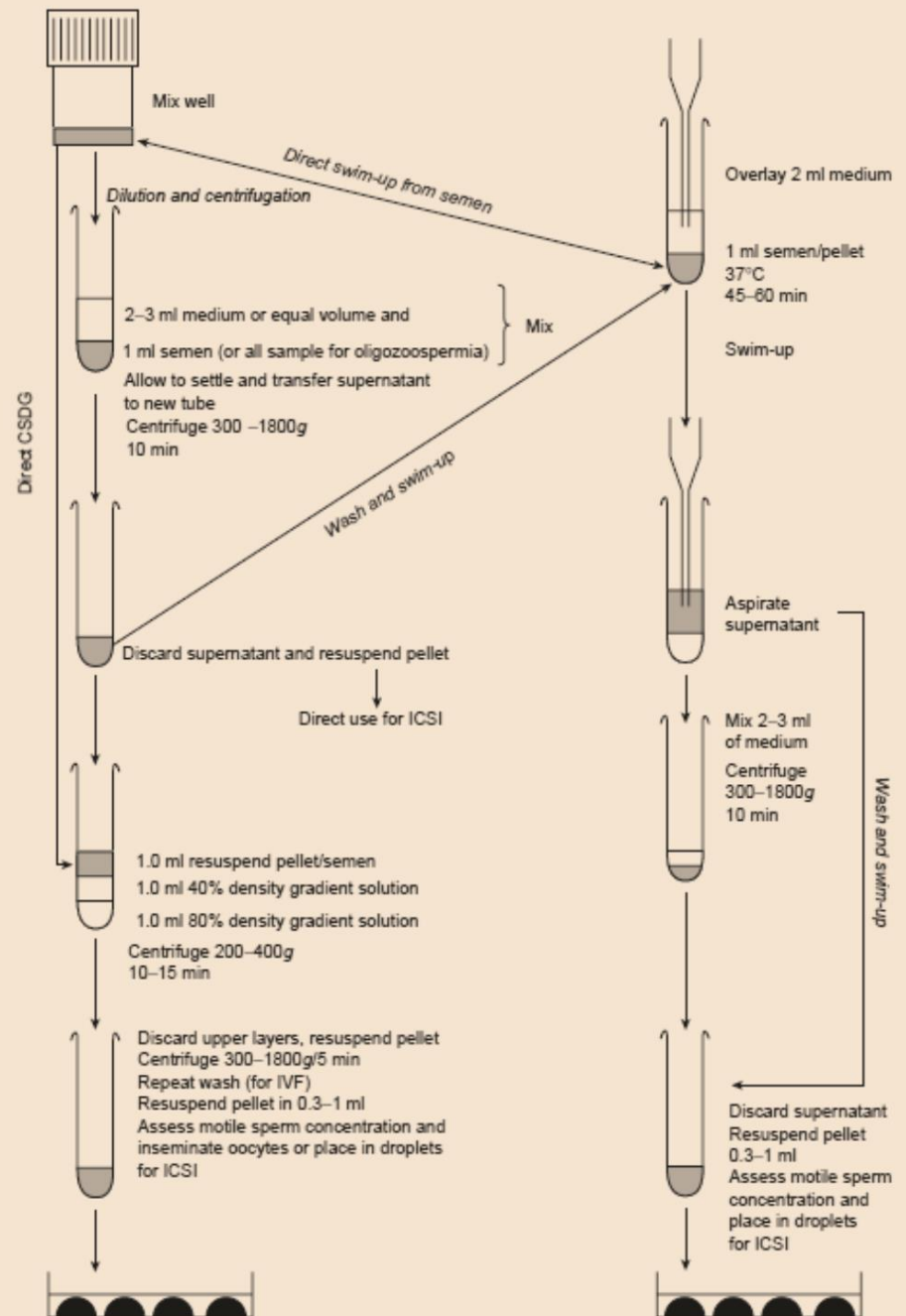
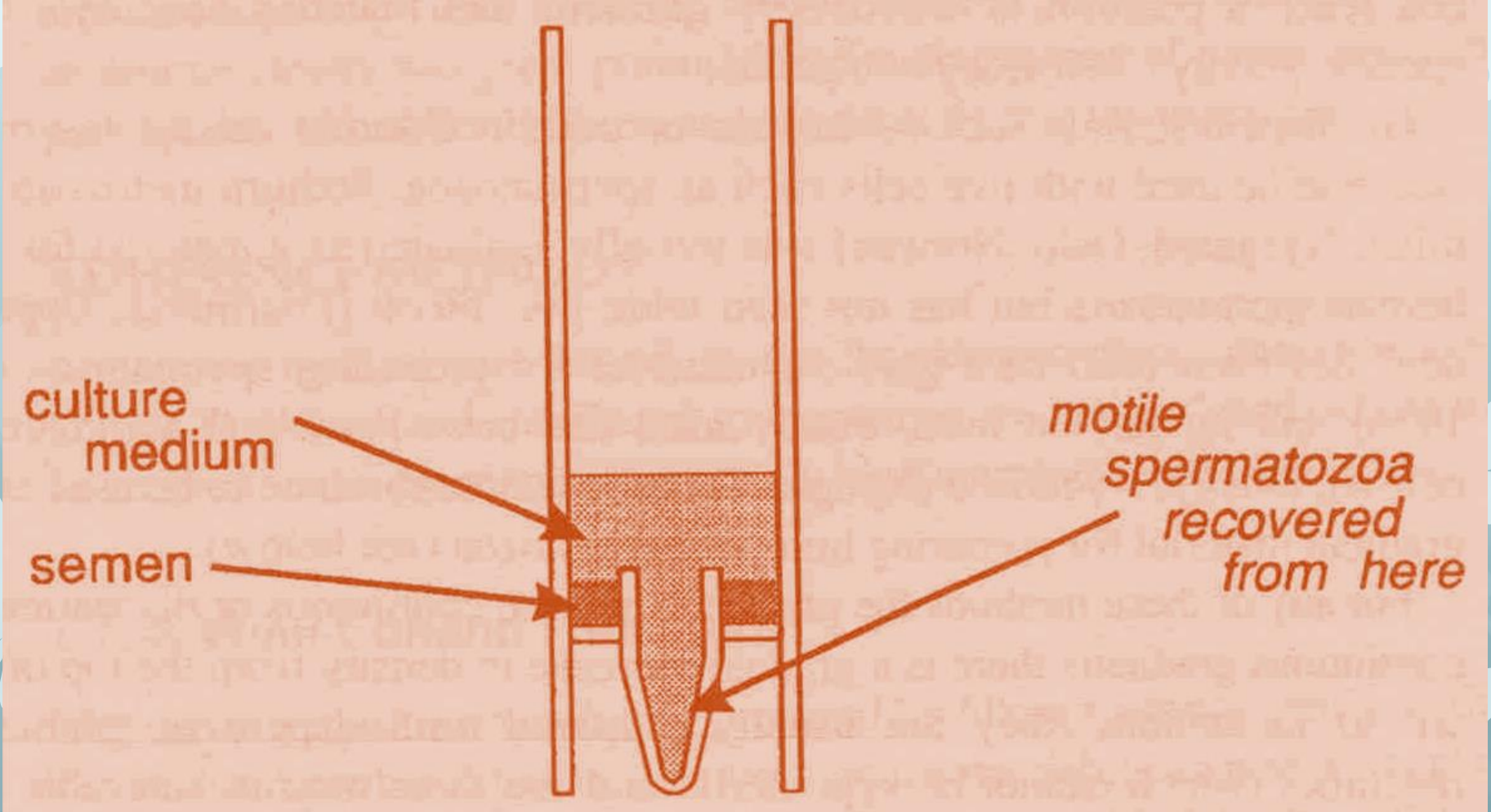
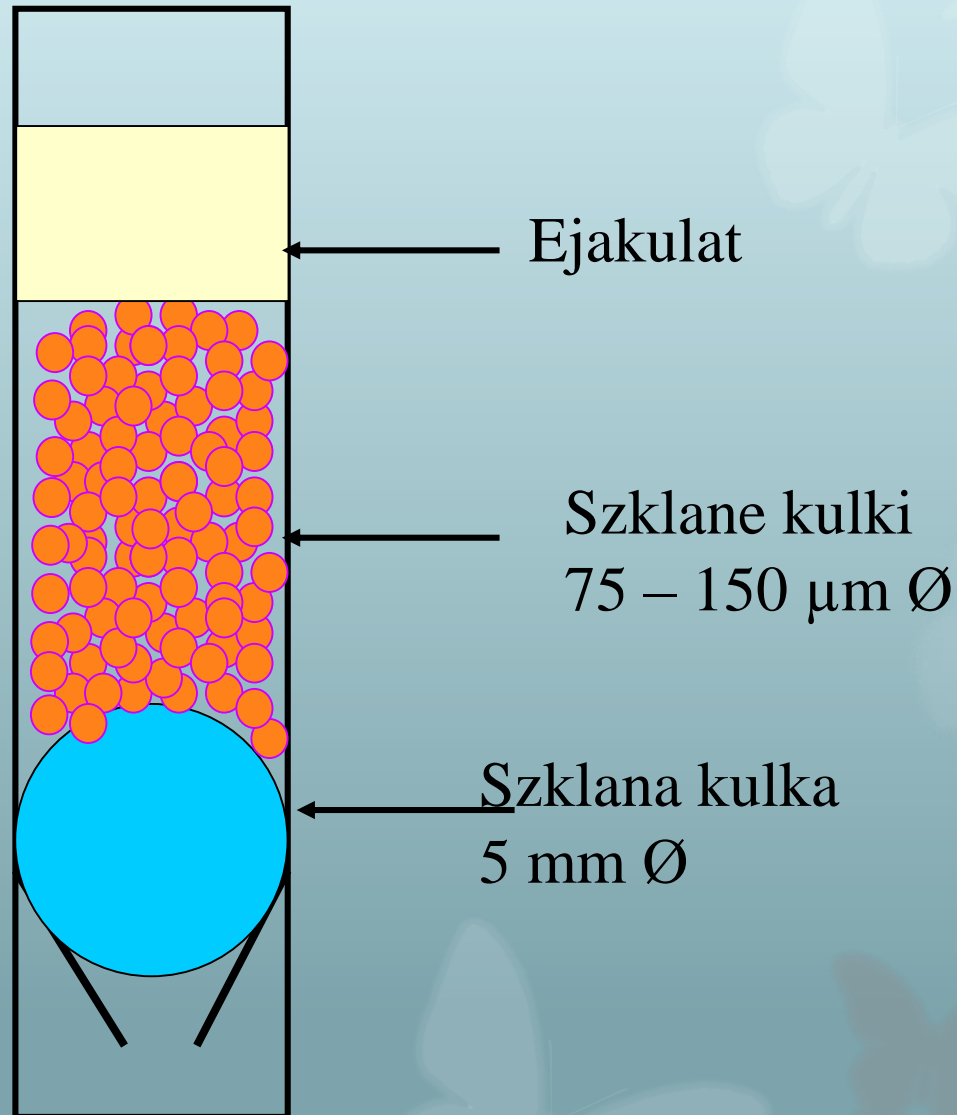

Fig 5.3 Methods of sperm preparation for ART. CSDG, colloidal silica density gradient; ICSI, intracytoplasmic sperm injection; IVF, in vitro fertilization.

Metoda sedymentacji i migracji plemników

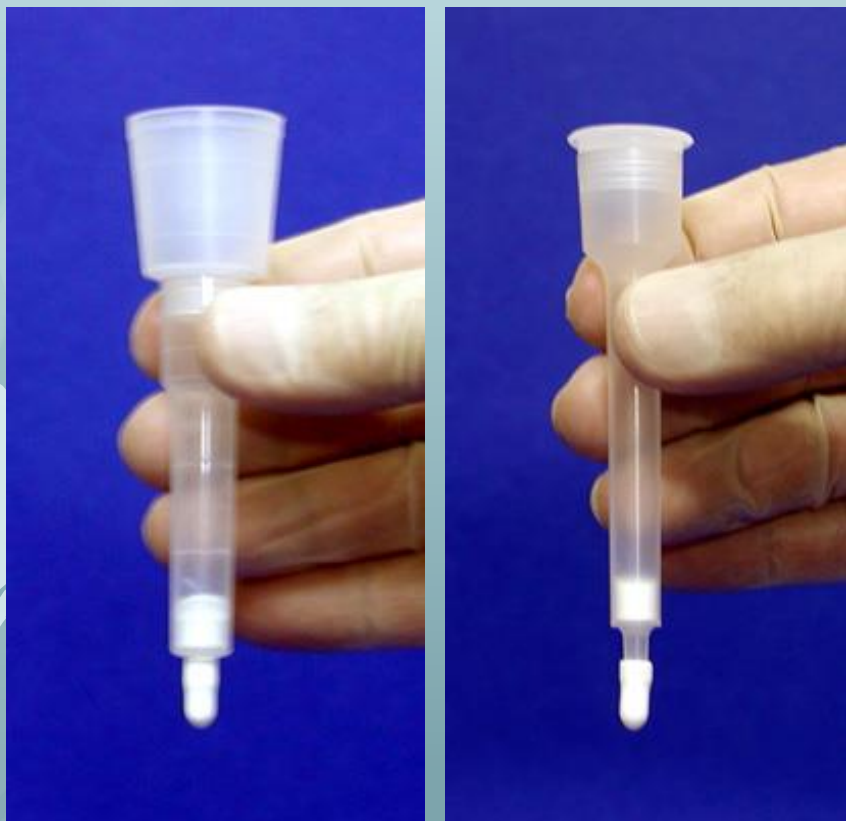
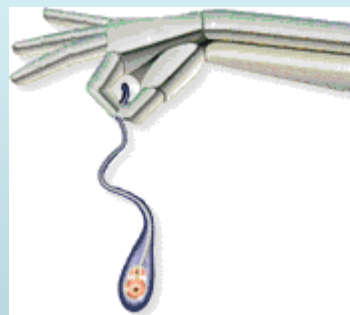

Filtracja na kolumnie zawierająca szklane kulki

Zavos Diagnostic Laboratories, Inc.

SpermPrep™

❖ SpermPrep™ I- Oligospermiczne i odmrożone próbki: SpermPrep™ I jednorazowe kolumny filtracyjne znacząco poprawia odzyskania ruchliwych plemników w porównaniu do tradycyjnej techniki swim-up. Stosuje się do przygotowania nasienie do IUI u kobiet, które zostały poddane stymulacji hormonalnej.

❖ SpermPrep™ II - Normozoospermiczne, asthenozoospermiczne i teratozoospermiczne próbki: jest przeznaczony do stosowania z nasieniem o normalnych parametrach oraz do tych próbek wykazujących normalną liczbę plemników, ale z nieprawidłowymi parametrami ruchu. Ten system skutecznie w szybki sposób usuwa martwe komórki, inne plemniki z fragmentowanym DNA jak i plemniki opłaszczane przeciwciałami.

Table 2 Results of Manipulation of Oligoasthenozoospermic Semen

Treatment (n = 21)	Motility (%)		Yield of motile Sperm
	Original	Treated	
SpermPrep	31.5 ± 4.1	55.2 ± 4.8	42.7 ± 4.6
Percoll	37.2 ± 3.4	56.7 ± 4.2	22.1 ± 3.1*
Swim-up	28.7 ± 3.7	61.1 ± 5.1	13.8 ± 3.5*

Przygotowanie zakażonych próbek nasienia z HIV

- ❖ Jeśli HIV jest obecny w nasieniu, RNA wirusa i DNA wirusowy mogą się znaleźć wolne w plazmie nasienia i w komórkach nie będących plemnikami.
- ❖ Ponieważ receptory na HIV (CD4, CCR5, CXCR4) są wyrażane tylko przez komórki nie będącymi plemnikami plemników komórek system łączący wirowanie materiału na gradiencie gęstością następnie przeprowadzenie swim-up został zaproponowany.
- ❖ System ten umożliwia w sposób skuteczny zapobieganie infekcji u niezainfekowanych partnerek
- ❖ Procedura ta została opracowana w celu oddzielenia zainfekowanych komórek nie plemnikowych zakażonych wirusem (będących w supernatancie gradientu gęstości) od wolnych od wirusa HIV ruchliwych plemników w swim-up (z osadu gradientu gęstości)
- ❖ Przygotowane próbki powinny być badane przez reakcję odwrotnej transkrypcji łańcucha polimerazy (RT-PCR) przed użyciem, a tylko próbki wolne od HIV mogą być wykorzystywane do ART.
- ❖ Wyniki tej procedury są zachęcające, ale nie ma jeszcze wystarczających dowodów eliminacji ryzyka zakażenia HIV, przez przygotowanie plemników.
- ❖ **Uwaga: Technika ta powinna być tylko w wykonana w izolowanych pracowniach w urządzeniach zapewniających bezpieczną pracę z materiałem zakaźnym (biohazard) aby zminimalizować ryzyko kontaminacji próbki wolna od HIV.**

Przygotowanie plemniki od jąder i najądrza

- ❖ Plemniki odzyskane z tkanki jądra i najądrza wymagają specjalnego przygotowania.
- ❖ Typowe wskazanie do aspiracji najądrza jest azoospermia obstrukcyjna raczej niż dysfunkcja jąder. W konsekwencji, stosunkowo duża liczba plemników mogą być zbierane w celach terapeutycznych.
- ❖ Aspiraty najądrza mogą często zostać uzyskane przy minimalnym zanieczyszczeniu krwinkami czerwonymi i komórkami nie będącymi plemnikami , co izolacja i selekcja ruchliwych plemników najądrza jest stosunkowo prostą procedurą.
- ❖ Jeżeli otrzymujemy dużą liczbę plemników z najądrza, wirowanie w gradiencie gęstości jest skuteczną metodą przygotowania ich do późniejszego użycia .
- ❖ Jeśli liczba plemników jest niska, proste płukanie może być wykonywane .
- ❖ Plemniki z jąder mogą być pobierane przez otwartą biopsję lub przezskórnej biopsji igłowej. Próbkę z jąder są niezmiennie zanieczyszczone z komórkami nie będącymi plemnikami i licznymi czerwonymi krwinkami, więc dodatkowe etapy są potrzebne do przygotowania czystej zawiesiny plemników.
- ❖ W celu uwolnienia wydłużonych spermatyd z krętych kanalików nasiennych metody enzymatyczne lub mechaniczne są potrzebne.
- ❖ Plemniki są przygotowane w ten sposób jedynie do ICSI, ponieważ liczba plemników uzyskanych jest niska, a ich ruchliwość jest słaba

Metody izolacji plemników

❖ Metoda enzymatyczna

- Inkubować tkankę jądra kolagenazą (np. 0,8 mg *Clostridium histolyticum*, typu 1A na ml pożywki) przez 1,5 - 2 godzin w temperaturze 37°C, mieszając zawiesiny co 30 minut przy pomocy worteksu.
- Odwirować przy 100g przez 10 minut, a zbadać osad

❖ Metoda mechaniczna

- Macerować tkanki jąder w pożywce stosując szkiełka nakrywkowe lub igieł do jednorazowych strzykawek insulinowych do momentu uzyskania drobną zawiesinę zdysocjowanej tkanki.

azoospermia

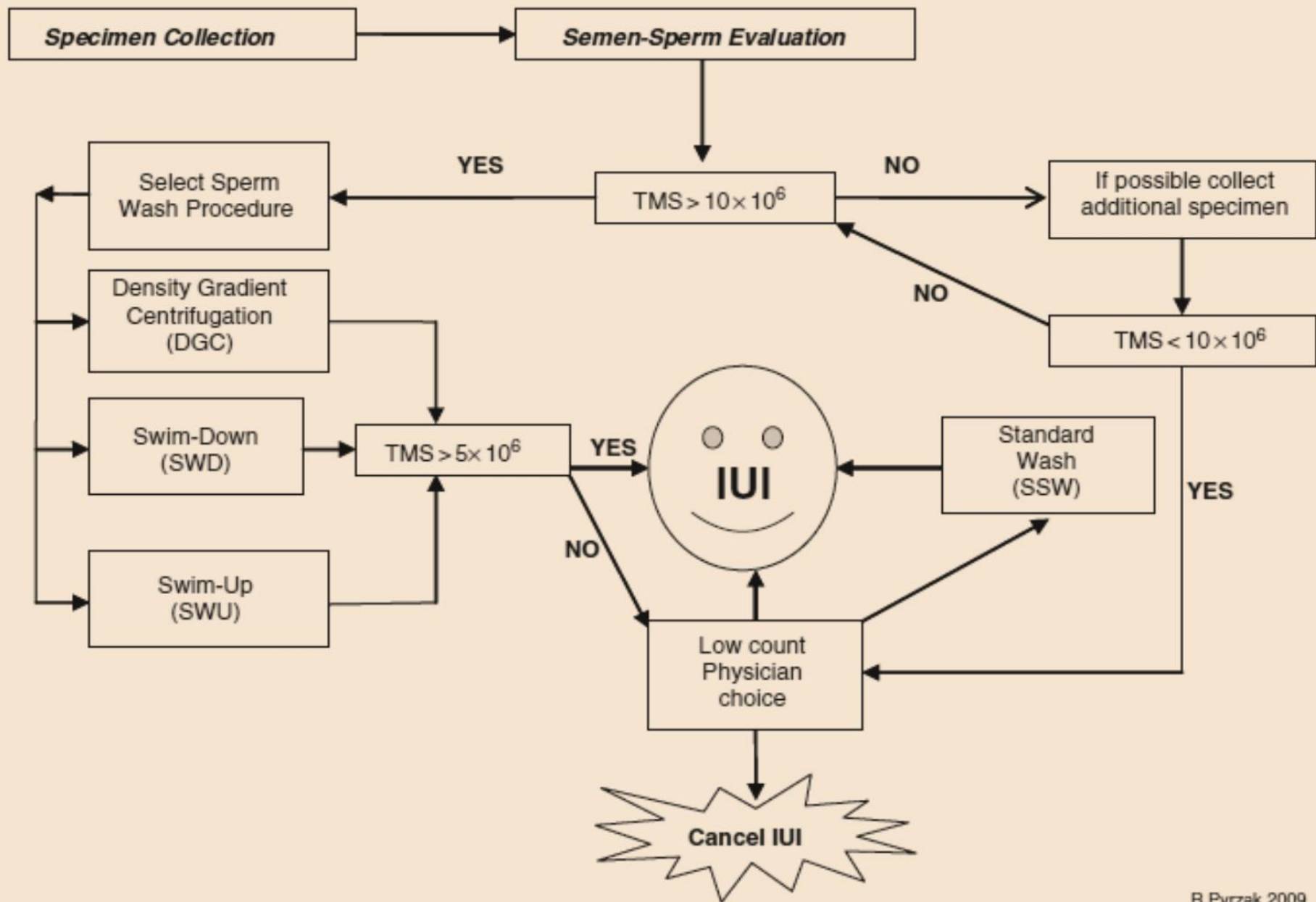
Table 6.1. Principal sperm preparation procedures compared

Procedure	Standard sperm wash (SSW)	Swim-up (SWU)	Density gradient centrifugation (DGC)	Swim-down (SWD)
Number of centrifugations	2–3	2–3	2	0–1 ^a
Speed of centrifugation (<i>g</i>)	300–500	300–400	300–650	0–175
Spin time (min)	10	10–15	10–20	0–10
Processing time ^b	60–90	70–150	70–90	50–70
Total motile sperm (TMS) recovery (%)	90–95	10–25	30–45	35–50
Cost ^c	Low	Low	High	Low

^a Centrifugation is required only in cases when the specimen for IUI needs to be ready in a short time.

^b Processing time does not include sperm collection and liquefaction time.

^c Includes only materials and disposables.

R.Pyrzak 2009

Figure 6.1 Flow chart for selecting the sperm preparation method depending on the total motile sperm (TMS) in the initial semen specimen.

Dziękuję za uwagę